

kuuleminen@tem.fi

Lähettäjä: Anne Tuomivaara [anne.tuomivaara@]
Lähetetty: 14. kesäkuuta 2009 13:08
Vastaanottaja: kuuleminen@tem.fi
Aihe: VASTINE Simon ydinvoimalahankkeeseen diaarinumero 49/815/2009



Asia: MIELIPIDE FENNOVOIMAN YDINVOIMALASUUNNITELMISTA SIMOON

diaarinumero 49/815/2009

Lähettäjä: Anne Tuomivaara, Lapinniitty t:mi, Puuperäntie 50 95325 Paakkola

Aluksi huomautuksia Fennovoiman jokaiseen alueemme kotiin lähettämän esitteen tekstiin:

Heti alkusivuilla Fennovoima ilmoittaa ydinsähkön olevan hiilidioksidipäästötöntä ja turvaavan sähköomavaraisuuden. Kumpikin väite on perätön. Hiilidioksidipäästöjä syntyy myös ydinvoimalasta, kun koko laitoksen elinkaari otetaan huomioon. Jo rakentamisen aikana tuotetut päästöt ovat merkittäviä rakentamisen pitkäkestoisuudesta ja toiminnan laajuudesta johtuen.

Omavaraisuudesta ei voida puhua silloin, kun laitoksen käyttämä polttoaine tuodaan Simoon ympäri maailmaa saastuttavista uraanilouhimoista. Tämä aiheuttaa myös merkittäviä hiilidioksidipäästöjä, koska kuljetuksiin on käytettävä runsaasti kalustoa. Lapissa uraanikaivostoimintaa ei tulla aloittamaan asukkaiden ja kuntien vastustuksesta johtuen, joten kaikki polttoaine on tuotava muualta. Omavaraisuus ei toteudu myöskään työvoiman, laitteiston ja osaamisen kohdalla.

Fennovoima väittää myös, että ydinvoimalla tuotettu sähkö on kilpailukykyistä, vakaata ja ennustettavaa. Mikään näistä väitteistä ei pidä paikkaansa. Ympäristötietoisuuden kasvaessa ydinsähköä haluaa yhä pienempi vähemmistö ihmisistä. Ulkomaisella tuontipolttoaineella toimiva laitos ei voi toimia ”vakaasti”. Uraanin louhinnan ympäristöhaitat ovat niin merkittäviä, että sen kaivaminen tulee vaikeutumaan joka puolella maailmaa, jolloin hinta tulee nousemaan täysin hallitsemattomasti. Lisäksi maailman uraanivarat ovat rajalliset ja niiden ennustetaan loppuvan ennen nykyisten voimaloiden muun käyttöiän loppumista.

Sama koskee ennustettavuutta: jos tällä tarkoitetaan sitä, että sähkön hintataso on suurin piirtein etukäteen tiedossa ja tuotannon riskit hallinnassa, niin nimenomaan ydinvoiman kohdalla nämä eivät toteudu. Fennovoima lupaa myös myydä kohtuuhintaista sähköä, mikäli saa rakentaa ydinvoimalan. Suomessa olevat ydinvoimalat eivät ole tähänkään mennessä laskeneet sähkön hintaa, miksi ne tekisivät sen vastaisuudessa? Lisäksi energiaa paljon käyttävä teollisuus on jo nyt kykenevä tuottamaan suurimman osan tarvitsemastaan sähköstä itse, joten sähkö tarve ei tule lisääntymään siellä suunnassa.

Ydinvoima Lapin kehittymisen näkökulmasta

Fennovoima väittää ydinvoimahankkeensa tasapainottavan Suomen kehitystä. Asia on juuri päinvastoin. Ydinsähkön tuotanto on pitkälle teknologiavaltaista ja sen asiantuntijat ja työntekijät tulevat Suomeen muualta. Täten myös tiedollinen omavaraisuus eri energiamuotojen kehittämisestä, toiminnasta ja rakentamisesta vähenevät Suomesta ja suomalaisten keskuudesta. Lisäksi varsinkin Lapissa ydinvoiman myötä tulevat katoamaan kaikki ne elinkeinot, jotka ovat juuri Lapille ominaisia, tänne soveltuvia ja lappilaisten hyvin hallitsevia. Näitä elinkeinoja ovat muun muassa poro- ja maatalous, luonnontuoteala ja matkailu, joiden kehittyminen Lappiin aikojen myötä on vaatinut ja vaatii edelleen alueen asukkailta sellaista huippuosaamista, jota ei voi muualta tuoda eikä täältä pois viedä.

Kaikkien alueelle tyypillisten elinkeinojen edellytys on ennen kaikkea Lapin puhdas ja erityinen luonto. Ydinvoimalan sijoittaminen Lappiin tuhoaa sen vaivalla ja suurella rahallakin hankitun imagon, joka Lapilla on tänne tulevien matkailijoiden ja lappilaisia elintarvikkeita ostavien asiakkaiden mielissä. Ydinvoima-Lappi muuttuu ulkomaisten sähköpörssiyhtiöiden siirtomaaksi, jossa paikallinen väestö saa siirtyä tekemään alipalkattuja avustavia tehtäviä, joita niitäkään ei riitä läheskään kaikille. Ydinvoimalan tulon jälkeen Lappi muuttuu lopullisesti menetetyksi mahdollisuudeksi.

Kannattaa kokeilla vaikka aivan ajatusleikkinä seuraavia lauseita: ”osta puhdasta naudanlihaa, tuotettu Eurajoella” tai ”osta puhdasta poronlihaa, tuotettu Ranualla”. Tai ”yövy hotelli Olkiluodossa, puhtaan luonnon keskellä” vs. ”yövy Tervolan lomamajalla, puhtaan luonnon keskellä”. Ero on melko oleellinen vielä tässä vaiheessa, mutta jos ydinvoimala toteutuu, ensin mainittujen lauseiden miellelyhtymä kohdistuu koko Lappiin.

Seuraavaksi Fennovoima maalailee kauniita tulevaisuudennäkymiä sille kunnalle, joka yksikön alueelleen saa. Verotulot lisääntyvät, palvelut paranevat, ennen kaikkea asukkaat lisääntyvät. Todellisuudessa voimalan rakentamisen tekevät ulkomailta ja muualta Suomesta kuljetetut käypäläiset, jotka asuvat rakentamisen ajan parakkikylissä voimalatyömaan liepeillä. Nämä asukkaat maksavat veronsa muualle, mutta kuormittavat kunnan palvelu- ja infrastruktuurijärjestelmää voimakkaasti. Simon kaltainen pieni kunta, jossa jo nyt on vaikeuksia löytää tarpeeksi varoja ja henkilökuntaa hoitamaan edes nykyinen väestö, ei tule selviämään tästä haasteesta. Ydinvoimala ei ole myöskään omiaan houkuttelemaan alueelle uusia, pysyviä muuttajia; etenkin lapsiperheet tulevat pikemminkin muuttamaan pois paikkakunnalta. Koska Simossa vielä elinvoimainen perusmaatalous ja siihen sidotut ammatit tulevat ydinvoimalan myötä vähenemään kadoten lopulta kokonaan menekin hiipuesssa, työttömyys kunnassa lisääntyy. Ydinvoimalaan ei todellakaan tulla palkkaamaan simolaisia maatalouslomittajia tai mansikanviljelijöitä.

Oman alani näkymät ydinvoimalan varjossa

Lapissa on viime vuosina panostettu voimakkaasti luonnontuotealan, matkailun, porotalouden ja Lapille ominaisten muiden elinkeinojen kehittämiseen. Erilaisia EU-hankkeita ja muuta toimintaa asian ympärillä on ollut varmastikin satoja ja niitä on edelleen meneillään. On tehty mm. paljon tutkimusta alueemme luonnonantimien ainutlaatuisuudesta, puhtaudesta ja niiden imagoa on näin saatu kohotettua. Hankkeet ovat tuottaneet paljon uutta yrittäjyyttä ja etenkin luonnon keruutuotteita on saatu markkinoitua yhä laajemmalle alueelle muualle maailmaan. Erittäin lupaavia avauksia on saatu aikaan esimerkiksi Japaniin. Myös matkailun markkinointi perustuu pitkälti Lapin luonnon puhtauden ja luonnon vetovoimaan. Matkailun maailmanlaajuisen kilpailun yhä kiristytessä meillä ei ole varaa saada tähän todellisuuteen pohjaavaan imagoon pienintäkään säröä. Ydinvoimala jos mikä olisi erittäin paha takaisku sekä lappilaisen ruoan ja luonnonantimien puhtauden että matkailijoille annettavan mielikuvan kannalta.

Luonnontuote- ja puutarha-alan yrittäjänä en voi hyväksyä Simoon kaavailtua ydinvoimalaa. On erittäin todennäköistä, että ammatinharjoittamiseni täällä kokisi kuoliniskun, jos joutuisin tuottamaan yrtti-, sieni- ja marjavalmisteeni ydinvoimalan naapurissa. Minun laillani kaikki muut alan toimijat joutuisivat lopettamaan toimintansa. En ainakaan itse koskaan voisi ostaa luonnontuotejalosteita, jotka on tuotettu ydinvoimalan läheisyydessä. Tilaltamme on Simon Karsikkoniemeen alle 50 kilometriä, joten ydinvoimalan uhka asumisellemme ja elämisellemme täällä on todellinen.

Täysin varmaa ydinvoimalaa ei ole olemassakaan. On aina mahdollista, että voimalasta pääsee ilmaan tai vesiin pienempiä tai suurempia päästöjä. Mikä tahansa muu energiaa tuottava laitos on mahdollista siististi lopettaa, jos huomataan että sitä ei enää tarvita tai sen tuottama hyöty ei vastaa sen aiheuttamia haittoja (vrt. hiilivoima). Ydinvoimala voidaan toki sulkea, mutta sen aiheuttamat jätteet ovat vaaraksi ihmiskunnalle ja luonnolle tuhansia ja taas tuhansia vuosia. Tähän riskinottoon ei kerta kaikkiaan ole mitään syytä, joten miksi tekisimme sen? Muut energiamuodot kehittyvät koko ajan ja on vain ajan kysymys, milloin käännteentekevä läpimurto jonkin uuden, turvallisen energiantuotantomenetelmän kanssa tehdään. Suomessa pitää sen sijaan, että ajetaan vanhanaikaista ja vaarallista ydinenergiaa väkisin pilaamaan koko maa lopullisesti, keskittyä tämän viisastenkiven etsintään. Siihen pitää suunnata juuri nyt suurimmat taloudelliset, koulutukselliset ja tutkimukselliset voimavarat.

Anne Tuomivaara
yrittäjä
äiti ja isoäiti
Tervola